

Anteckningar från Workshopen Cykel och Kollektivtrafik, 2018-09-11

Syftet med workshopen var att ta fram policyunderlag/policybrief, samt att identifiera kunskapsbehovet. Utifrån det kan K2 och Cykelcentrum formulera forskningsidéer. Under workshopen gavs möjlighet för olika parter att träffas för att kunna diskutera gemensamma intressen och skapa nya konstellationer för samarbeten exempelvis inför framtida forskningsansökningar.

Frågor väckta under förmiddagens presentationer

- Otillräckligt att tänka i färdmedel, narrativet behöver breddas med utgångspunkt i att individer är mobilister, dvs använder ibland cykel, ibland kollektivtrafik.
- Utmaning att samarbeta över organisatoriska gränser, exempelvis kommunalt bestämmande över cykelvägar och regionala kollektivtrafikmyndigheters bestämmande över kollektivtrafik. Samverkan!
- Olika sorters resor görs för att täcka individens behov. Planering behöver inkludera mer än bara pendlingsresor.
- Planering för hållbart resande behöver göras på professionell grund och inkludera konventionella (ex. modellering, trafiksäkerhet) likväl som mer moderna planeringsprinciper (ex. miljö, jämställdhet, travel satisfaction).
- Hela-resan-perspektivet är viktigt för att få fler människor att cykla och åka kollektivt.

Punkter som diskuterats under eftermiddagen

Deltagare blev indelade i fyra grupper:

Grupp 1: Nationella tågresor och cykel

Grupp 2: Regionala tågresor och cykel

Grupp 3: Nationella och regionala bussresor och cykel

Grupp 4: Lokal kollektivtrafik och cykel

Alla grupper utgick från följande frågor:

1. Vision: Hur skulle/borde kopplingen mellan cykel och kollektivtrafik se ut?
2. Vilka hinder finns för att uppnå visionen?
3. Vilka möjligheter/innovativa lösningar ser ni för att uppnå visionen?
4. Vilken kunskap/forskning behövs på området?

Grupp 1: Nationella tågresor och cykel

- Vision

- Att kunna parkera sin cykel tryggt och säkert på alla stationer
- Integration av lånecykelsystem nationellt så man slipper olika betaltjänster i landet (exempelvis MaaS)
- Cykel på tåget borde inte vara ett problem. Borde vara möjligt att ta med cykel på alla avgångar
- Borde vara möjligt att boka en cykelplats på tågen i förväg

- Problem

- Komplicerad ägandeform av stationer, svårt att ställa krav på cykelparkering
- Oklar ansvarsfördelning för investeringar
- Beställning från trafikföretag på cykelinfrastruktur vid stationen saknas i stor utsträckning i Sverige
- I stationstjänsteavtalet finns ingen förutbestämd standard, dvs. ingen definition av basfunktioner för cykelparkering, jmf. tillgänglighet och väntsalar
- Stadsmiljöavtalen. Oklart om sökta pengar kan användas för att bebygga någon annans mark
- Betalningsviljan hos användarna?
- Gamla fördomar/krafter/institutionella hinder om vad som är möjligt och hur det borde vara
- Bristande intresse hos tågoperatörerna att erbjuda möjlighet att ta cykel på tåg och att lösa infrastruktur på stationer

- Lösningar

- Ta fram en nationell standard för cykelparkeringar vid stationer, t.ex. kopplat till stationsstorlek
- Direktiv till SJ:s styrelse om att tillåta cykel på tågen. Utgå från befintliga EU-direktiv.
- Visa intäktsmöjligheter
- Skriv en vision
- Pilot-/Demoprojekt
- Involvera cykelturismen för att driva frågan mer

- Kunskap/forskning

- Kvantifiera problemet för kopplingen kollektivtrafik/cykel och beskriv konsekvenserna
- Beskriv kostnader, nyttor, utrymmesbehov etc. för att lösa problemen
- Viktigt att förstå affärsmodellerna bakom, inte bara ideologiska perspektiv

Grupp 2: Regionala tågresor och cykel

- **Vision**
  - o Det är naturligt att koppla ihop cykeln med tåg
  - o Regionala resor görs dagligen: Viktig med tillgänglighet
- **Problem**
  - o Cykelstöld/oro
  - o Bristande trafiksäkerhet, bristande vinterväghållning
  - o Sämsta delen av resan avgör valet av transportmedel
  - o Ägandeförhållanden
  - o Pålitligheten måste förbättras (tid etc.)
- **Lösningar**
  - o Debatten om cyklisters behov behöver breddas till olika cykelgrupper
  - o Infrastrukturen för cyklister fram till station ska vara god kvalitet
  - o Kommunen kan jobba mer med parkering som styrning, problem att det läggs ut på privata aktörer
  - o Säkra cykelparkeringar nära hållplatserna/stationer är viktiga för att fler ska cykla till regionala tågstationer
  - o Krävs integrering av hållbara färdmedel för att skapa helhetslösningar
  - o Identifiera och åtgärda svagaste länken i hela-resan-perspektivet
  - o Utformning av parkering måste vara trygg, ligga nära stationen
  - o Underhåll av cykelbanor, kan installera markvärme på vissa platser
  - o Utgå från en bred målgrupp cyklister
  - o Samarbeta med arbetsgivare
  - o Kommunicera bättre om hur väghållningen är
  - o Möjlighet att boka hyr-lånecykel med kollektivtrafikbiljett
  - o Utforma incitament som får trafikaktörerna att förbättra helheten för gång och cyklister
  - o Inkludera cykel i informationssystem, appar etc.
- **Kunskap/forskning**
  - o Hur skapas trygga parkeringar och hur får vi denna infrastruktur på plats?
  - o Vad vill aktörerna ha, vad är deras mått på framgång?

Grupp 3: Nationell och regional busstrafik och cykel

- Vision

- Attraktivt, tryggt, säkert fram till och på hållplats året runt, dygnet runt. Helhetsgrepp kring hållplatsflyttar samt attraktivt, säkert, tryggt, enkelt. ,
- Cykelparkering med väderskydd och ramställ. På väg till hållplatsen: Gång- och cykelbana eller tillräckligt god kvalitet för oskyddade trafikanter
- Öka turismresandet och gör det lättare att resa som cykelturist
- Det ska vara möjligt att leva ett bilfritt liv. Det ska därmed finnas möjlighet att ta med cykeln på bussen

- Problem

- Hållplatsflyttar man till en större väg utanför centrum måste man få till en tydlig koppling
- Tidsförlust att få på en cykel på bussen
- Trygghet att cykeln går sönder under resan
- Kamp om utrymmet på bussen, incitament för att tillåta cyklar.
- Se hela resan, inte bara resa mellan hållplatser
- Otydlig ansvarsfördelning mellan flera olika aktörer. Lagstiftning gällande mobilitet som tjänst (hyrcykelsystem får läggas in under kollektivtrafik)

- Lösningar

- Lastutrymmen baktill på bussen, hängare och plats i bussen för cyklar
- Marknadsföra cykel på kollektivtrafik, turispaket "cykla i Simrishamn"
- Tillfälliga hållplatsmoduler för att skapa säkerhet för barn under några år när faran är som störst

- Kunskap och forskning

- Data om hur vi tar oss till/från hållplatserna
- Effekter av att flytta hållplatser till huvudstråk
- Utveckling av fordon för att husera cyklar (Scania och Volvo borde vara intresserade av samarbete?)
- Sätta upp målsättningar för hållbart resande

Grupp 4: Cykel kollektivtrafik lokalt

- **Vision**
  - Restid – ska alltid vara snabbare med kombinationen cykel-koll än bil
  - Taxi: ett alternativ till lokalbussar. Cykel i taxi
  - Cykeln som lokal kollektivtrafik
  - Kollektivtrafiken är ett komplement till cykeln – låt färdstegen stärka varandra
  - Cykel och kollektivtrafik i samma stråk
  - Lånecykel **skall** vara en del av kollektivtrafik
  - Cykelparkering: bra och nära
- **Problem**
  - Få lösningar för hur man fraktar cyklar
  - Samplanering saknas till viss del
  - Brist på ansvarsfördelning
  - Lånecyklar är inte en del av kollektivtrafiken
  - Brist på utrymme – konkurrens om plats i staden
  - Oflexibla affärsmodeller (månadskort gör att man inte cyklar ibland)
- **Lösningar**
  - Nya transportmedel möjliggör kombinationsresor, t.ex. el-sparkcyklar
  - Digitaliseringen möjliggör insamling av resedata om hur man reser
  - Individanpassa information med digitalisering
  - Maas – nya aktörer, koppla ihop olika tjänster
- **Kunskap/forskning**
  - Forskning om prissättning, vad får folk att cykla?
  - Varför cyklar vi inte mer?
  - Vad blir effekterna av elcyklar, t.ex. på färdmedelsfördelningen?
  - Vilka faktorer påverkar kollektivtrafikens upplevda attraktivitet?

Deltagare

Förnamn	Efternamn	Företag	E-post
Kajsa	Svensson	Region Skåne	kajsa.e.svensson@skane.se
Hampus	Ekblad	Trafik och Väg, LTH	hampus.ekblad@tft.lth.se
Åse	Svensson	Trafik och Väg, LTH	ase.svensson@tft.lth.se
Jonas	Hedlund	Region Skåne	jonas.hedlund@skane.se
Kami	Petersen	Malmö stad/Kommunalråds-avdelningen	kami.petersen@malmo.se
Emil	Törnsten	Svenska Cykelstäder	emil.tornsten@svenskacykelstader.se
Johan	Lindberg	Trafikverket	johan.lindberg@trafikverket.se
Jonas	Pettersson	ÅF Infrastruktur Göteborg	jonas.m.pettersson@afconsult.com
Joakim	Bjerhem	ÅF	joakim.bjerhem@afconsult.com
Mårten	Zetterman	Malmö stad	marten.zetterman@malmo.se
Karolina	Wallberg	Lunds kommun	karolina.wallberg@lund.se
Chengxi	Liu	VTI	chengxi.liu@vti.se
Lars	Ekman	Trafikverket	lars.ekman@trafikverket.se
Martin	Elofsson	COWI AB	mnen@cowi.com
Colin	Hale	Växjö kommun	colin.hale@vaxjo.se
Therese	Svensson	COWI AB	TESS@cowi.com
Marita	Albrektson	Västtrafik	marita.albrektson@vasttrafik.se
Emma	Morin	Region Skåne	emma.morin@skane.se
Erik	Åberg	COWI AB, Malmö	eraa@cowi.com
David	Edman	Sweco Society	david.edman@sweco.se
Janet	van der Meulen	Trafikverket	janet.van-der-meulen-visser@trafikverket.se
Johannes	Weber	Trivector	johannes.weber@trivector.se
Eva	Maaherra Lövheim	Umeå Kommun	eva.lovheim@umea.se
André	Kingstedt	Ramboll	andre.kingstedt@ramboll.se
Paul	Van Doninck	Jernhusen AB	paul.vandoninck@jernhusen.se
Malin	Månsson	Göteborgs stad	malin.mansson@trafikkontoret.goteborg.se
Olle	Evenäs	Ramböll	olle.evenas@ramboll.se
Jones	Karlström	VTI	jones.karlstrom@vti.se
Maria	Carping	Lunds kommun	maria.carping@lund.se
Karoline	Håkansson	Blekingetrafiken	karoline.hakansson@blekingetrafiken.se
Till	Koglin	Trafik och Väg, LTH	till.koglin@tft.lth.se
John	Hultén	K2	john.hulten@k2centrum.se
Anna	Niska	VTI	anna.niska@vti.se
Pelle	Envall	Trafikutredningsbyrån	p.envall@trafikutredningsbyran.se
Anna	Clark	Trivector	anna.clark@trivector.se
Alfred	Andersson	Trafik och Väg, LTH	alfred.andersson@tft.lth.se